

СТАНОВИЩЕ

по конкурса за заемане на академичната длъжност “доцент” по професионално направление 7.1 Медицина (Вътрешни болести), обявен в ДВ, бр. 38 от дата 30.04.2024 г., (за нуждите на Медицински факултет, СУ „Св. Климент Охридски“ Катедра „Вътрешни болести, фармакология и клинична фармакология, педиатрия, епидемиология, инфекциозни и кожни болести“

Автор на становището: Доц. д-р Катерина Димитрова Витлиянова, дмн – катедра „Вътрешни болести, фармакология и клинична фармакология, педиатрия, епидемиология, инфекциозни и кожни болести”, Медицински факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски”

Становището е изготвено въз основа на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Софийски Университет „Св. Климент Охридски” (ПУРПНСЗАДСУ). Становището е представено въз основа на заповед № РД-38-357/05.07.2024 г. на Ректора на СУ на Софийския университет „Св. Климент Охридски” за назначаване на научното жури по конкурса, както и на решение на научното жури по процедурата.

Документи за участие в конкурса, в законно регламентирания срок, са подадени по електронен път от двама кандидати:

1. д-р Нонка Николова Юркова, дм
2. д-р Валентина Симеонова Решкова, дмн

Общо описание на представените материали

Предоставен ми беше достъп до документите на кандидатите преди първото заседание на научното жури от секретаря на журито. Кандидатите са представили всички изисквани, според ПУРПНСЗАДСУ, материали: автобиография; копия от дипломи за висше образование; копие от диплома за ОНС „доктор“; Копие от диплома за научната степен

„доктор на науките“ (за д-р Валентина Решкова), удостоверение за стаж по специалността на академична длъжност „асистент“ („главен асистент“ на д-р Решкова); справка за учебна натовареност; списък на всички публикации; списък на публикациите, представени за участие в конкурса; списък на публикации, конференции и научни ръководства, генериран от системата „Авторите“; справка за изпълнение на минималните национални изисквания, според Правилника за прилагане на ЗРАСРБ; справка за цитиранията; авторска справка за приносния характер на трудовете; справка по показателите по чл. 122, ал. 2 на ПУРПНСЗАДСУ, копия от научните трудове; копие от обявата в Държавен вестник.

Кандидат : асистент Д-р Нонка Николова Юркова, дм

Кратки биографични данни

Нонка Николова Юркова е родена през 1971 г. в гр. Пазарджик. Завършва МУ-София, през 1996 г. специалност „Медицина“ През 2003 и 2007 г. д-р **Нонка Николова Юркова** придобива диплома за призната специалност в системата на здравеопазването по Вътрешни болести и Гастроентерология, съответно. Защитава дисертация за придобиване на научно-образователната степен „доктор“ по кардиология (научна специалност 03.01.47) на тема **„Метаболитен синдром, неалкохолна стеатозна болести сърдечно-съдови усложнения – диагностика и лечение“** през 2019 г.. От 2003-2010 г. д-р Юркова е ординатор в КВБ на УБ „Лозенец“, а впоследствие от 2010 до 2013 – хоноруван асистент. От 2013 до момента д-р **Нонка Юркова** е редовен асистент към УБ „Лозенец – МФ, СУ Св. Климент Охридски“

Учебно-преподавателска дейност

По данни на приложената справка за учебната натовареност д-р **Нонка Юркова** за периода 2021-2024 г. е достатъчна според изискванията за учебна натовареност на СУ: обща аудиторна заетост от 1085 часа и 72.5 ч. извънаудиторна заетост.

Научно-изследователска дейност

Наукометрични показатели и изпълнение на минималните национални изисквания

За участие в конкурса (извън публикациите по дисертационния труд и активите за придобиване на академична длъжност „доцент“) д-р Юркова е представила самостоятелна

монография “**Метаболитен синдром, Неалкохолна стеатозна болест и сърдечно-съдови усложнения**”, Научните публикации на кандидата, представени за участие в конкурса са общо **13** (4 самостоятелни, 2 са с двама автори и 7 са с трима и повече автори):

1. Статии в научно списание - **9**;
2. Публикувана книга на база защитен дисертационен труд -**1**;
3. Статия в сборник на конференция -**2**;
4. Монография **1**.

Кандидатът няма участия в научни проекти.

Представената от д-р Юркова справка, за изпълнение на МНИ по чл. 26 от ЗРАСРБ за научна област 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1 Медицина по показатели, е подготвена прецизно, ясно и коректно. Всички представени данни за импакт факторите на публикациите са коректно отразени за съответните години на публикуване, съобразно данните от **Journal Citation Reports (JCR) на Web of Science** и **Scimago Journal Rank (SJR) за метриката на научните издания, реферирани в Scopus**. От справката е видно, че кандидата отговаря и надхвърля за групи Г-Е показатели, минималните национални изисквания за заемане на АД „доцент“.

Група показатели	Съдържание	МНИ (Доцент)	Справка на кандидата Д-р Нонка Юркова
А	Показател 1 Дисертационен труд „доктор	50	50 т.
Б	Показател 2	-	-
В	Показател 3 или 4	100	100 т.
Г	Сума от показателите от 5 до 9	200	239,8
Д	Сума на показателите от 10 до 12	50 Включват се цитирания или рецензии....	150 т.
Е	Сума на показателите от 13 до 22	За заемане на АД Доцент не се изискват точки	50 т.
			Общо 589.8 т.

Общият брой представени за участие в конкурса **цитирания** на научните трудове на д-р **Нонка Юрукова** и в списания, реферирани в Web of Science и Scopus за периода 2019-2024 г. е, **36 и 50**, съответно (с изключени автоцитати и скрити автоцитати), h-index по Scopus- 1.

Цитирания в български източници : 1

Цитирания в други чуждестранни свободно достъпни източници: 9

4.2. Приноси на научните трудове на кандидатката

Научни публикации

Научните публикации, представени за участие в конкурса от д-р Юрукова описват различни патологични състояния, в следните направления:

1. Метаболитен синдром, Неалкохолна стеатозна болест и сърдечно-съдови усложнения - диагностика и лечение. (II.1, IV.1; IV.1). Приносите са научно-приложни.

Определено е значението на Метаболитния синдром (MetC) и Неалкохолната стеатозна болест (NAFLD) за сърдечно-съдови заболявания (ССЗ) и усложнения. Създаденият алгоритъм за оценка на риска за ССЗ при пациенти с MetC и NAFLD позволява прогнозиране на сърдечно-съдовия риск чрез неинвазивни маркери за оценка. (II.1, IV.1; IV.1).

2. Математически модели за оценка на изхода при чернодробна трансплантация на възрастни и предсказващи фактори за тежък Covid-19., включително при пациенти след чернодробна трансплантация (II.4, II.6, II.7, II.8, III.1 и III.2.)

3. Роля на Т-клетките при чернодробна трансплантация (I.3 и I.9.) Съдържат научни приноси.

Представени са резултати от предварително проучване на значението на sCD30 и Tregs за наблюдение на ранния посттрансплантационен период. При чернодробните реципиенти се установява увеличаване на Tregs на 7-ия ден (D7), последвано от постепенно намаляване до D30, докато при бъбречните реципиенти се наблюдава устойчива тенденция към намаляване, започваща от D7. При чернодробните реципиенти увеличението на Tregs предшества нормализирането на албумина, докато при бъбречните реципиенти се установява, че sCD30 има прогностично значение за нивата на креатинина. Резултатите показват, че sCD30 и Tregs от периферна кръв са ценни параметри при имунологичното

наблюдение на трансплантирани пациенти. Анализирани са Th17 и Treg субпопулациите в посттрансплантационния период при пациенти с LT на имunosупресивна терапия, както и съотношението Treg/Th17 и разтворимия CD30 (sCD30) като възможни допълнителни маркери за характеризиране на имунния статус на трансплантирани пациенти. Пилотното проучване показва, както намален имуноен толеранс, така и повишена активация на имунната система при пациенти с LT в сравнение със здрави контроли.

4. Чревен микробиом, Синдром на раздразненото черво (СРЧ) и хранителна непоносимост

(I.1, I.2 и I.5). Проведено е пилотно проучване върху **IgG-медирирана имунна реактивност при пациенти със синдром на раздразненото черво**. Установено е, че наличие на специфични антитела срещу различни хранителни антигени е възможен механизъм, чрез който храната може да медира патофизиологичните промени при СРЧ. Изследвани са количествено нивата на *Akkermansia muciniphila* и *Faecalibacterium prausnitzii* при имunosупресирани пациенти като се установява намаляване на общото количество на двете изследвани бактерии при трансплантирани пациенти, в сравнение с контролната група здрави лица. Разглежда се доказателствата за ролята на хранителната непоносимост при пациентите със СРЧ въз основа на наличните епидемиологични и патофизиологични данни от клинични проучвания. (I.2; I.5).

Д-р Юрукова не е представила членство в национални и международни професионални съсловни организации

Кандидат: гл. ас. д-р Валентина Симеонова Решкова, дмн

Кратки биографични данни

Валентина Симеонова Решкова е родена през 1973 г. в гр. Дупница. Завършва МУ-София, през 1998 г. специалност „Медицина“ През 2004 и 2008 г. д-р Валентина Решкова придобива диплома за призната специалност в системата на здравеопазването по Вътрешни болести и Ревматология, съответно. За периода 2001–2002 г. е специализирала вътрешни болести и ревматология в Клиника по ревматология към университетска болница”Ларибоазер”, Медицински факултет “Питие Салпетриер”, Медицински университет “Пиер и Мария Кюри”, Париж, Франция. Защитава дисертация за придобиване на научно-образователната

степен „доктор“ по Ревматология (научна специалност 03.01.18) на тема „Изследване и анализ на болезнените точки при болни с фибромиалгия, лекувани с различни групи медикаменти“ през 2013 г.. През 2020 г. придобива научната степен „доктор на науките“ по научната специалност ревматология, като защитава дисертация на тема **“Клинични характеристики и невроендокринни промени при първична и вторична фибромиалгия“**

От 2011 до 2014 г. д-р Решкова е последователно хоноруван асистент, редовен асистент и **главен асистент** към Клиника по Ревматология, УМБАЛ „Св. Иван Рилски“, Медицински Университет, София.

Учебно-преподавателска дейност

По данни на приложената справка за учебната натовареност д-р Решкова води упражнения и лекции на студенти по медицина и фармация на български и английски език с натовареност между 400 и 600 часа годишно през последните 5 години, следдипломно обучение с основни и специализирани курсове по вътрешни болести и ревматология, лекции на студенти пети курс по вътрешни болести. Д-р Решкова участва в изпитни комисии по вътрешни болести на студенти пети курс на български и английски език. За периода 2019 – 2024 година има обща аудиторна заетост от **2597** часа.

Участник е в **7** научни проекта и главен изследовател в **1** научен проект на МУ София за периода 2010-2022 г.

Научно-изследователска дейност

Наукометрични показатели и изпълнение на минималните национални изисквания

За участие в конкурса (извън публикациите по дисертационния труд и активите за придобиване на академична длъжност „доцент“) д-р Решкова е представила самостоятелна монография “Новости при фибромиалгията”, както и участие в авторския колектив на монографиите: „Болка“, „Фибромиалгия“, „Мускуло-скелетни болкови синдроми“, „Практическо ръководство по ревматология“- Допълнение 1, Фармакотерапевтичен справочник.

Д-р Решкова има общо 39 пълнотесктови публикации в реферирани български и чуждестранни списания (от тях в 23 първи автор) и 9 пълнотесктови публикации в реферирани български и чуждестранни списания с Импакт фактор с общ импакт фактор

4,484 (в 7 от тях е първи автор). Има 41 пълнотекстови публикации в нереферирани български и чуждестранни списания (в 36 от тях като първи автор). Има 85 участия с доклади и постери на български и международни конгреси, публикувани в списания без импакт фактор (в 73 от тях е първи автор), и 13 в международни конгреси, публикувани в списания с импакт фактор с общ импакт фактор 36,604 (в 11 от тях първи автор).

За участие в конкурса за академична длъжност „Доцент“ Д-р Решкова е представила **29 пълнотекстови публикации в реферирани български и чуждестранни списания (в 17 от тях е първи автор) и 6 пълнотекстови публикации в реферирани български и чуждестранни списания с Импакт фактор (в 5 от тях е първи автор). Има 22 публикации в нереферирани български и чуждестранни списания (в 21 от тях първи автор) (т. 10 б и 16 – IV от списъка с документи).**

Представя 57 участия с доклади и постери на български и международни конгреси (в 51 от тях е първи автор), публикувани в списания без импакт фактор **и 7 в международни конгреси, публикувани в списания с импакт фактор** (в 4 от тях е първи автор).

Представената от д-р Решкова справка, за изпълнение на МНИ по чл. 26 от ЗРАСРБ за научна област 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1 Медицина по показатели, е подготвена прецизно, ясно и коректно. Всички представени данни за импакт факторите на публикациите са коректно отразени за съответните години на публикуване, съобразно данните от Journal Citation Reports (JCR) на Web of Science и Scimago Journal Rank (SJR) за метриката на научните издания, реферирани в Scopus. От справката е видно, че кандидата отговаря и значително надхвърля за групи Б-Е показатели, минималните национални изисквания за заемане на АД „доцент“.

Група показатели	Съдържание	МНИ (Доцент)	Справка на кандидата Д-р Валентина Решкова
А	Показател 1	50	50 т.
Б	Показател 2	-	100 т.
В	Показател 3 или 4	100	100 т.
Г	Сума от показателите от 5 до 9	200	1460 т.
Д	Сума на показателите от 10 до 12	50 Включват се цитирания или рецензии....	2050т.
Е	Сума на показателите от 13 до 22	За заемане на АД Доцент не се изискват точки	400 т. Общо 4260 т.

Общият брой представени за участие в конкурса **цитирания** на научните трудове на д-р Решкова в списания, реферирани в Web of Science и Scopus за периода 2019-2024 г. е, 54 и 56, съответно (с изключени автоцитати и скрити автоцитати), h-index по Scopus- 4. Цитирания в български източници : 46

Цитирания в други чуждестранни свободно достъпни източници: 24

Приноси на научните трудове на кандидата

Научни публикации (публикации, включени в I-VII).

Научните публикации, представени за участие в конкурса от д-р Решкова описват различни патологични състояния, като са направени детайлни анализи и обобщения на литературни данни и собствени резултати.

Д-р Валентина Решкова е автор на самостоятелен **хабилитационен труд „Новости при фибромиалгията» в който** описва подробно етиологията, патогенезата и клиничните характеристики на фибромиалгията. Основен принос на монографията е, че за първи път е проведено изследване на болни от българската популация, насочено към придружаваща/вторична фибромиалгия и оценката на участието ѝ при СЛЕ и остеоартроза (10 б и 16 – I).

В колективната **монография „Болка”** под редакцията на д-р Решкова кандидатът е съавтор на главите „Методи за обективизиране и оценка на силата на ревматичната болка”, „Медикаментозно лечение на болката” съм самостоятелен автор на глава „Венозно приложение на медикаменти за лечение на хроничната болка”. Разгледани са медикаментозните и немедикаментозни възможности на лечение в ревматологията, представя се информация за сравняването на различните измервания за динамична оценка на развитието на болестта и ефекта от лечението. Основните приноси са в подробно описание и обобщение на етиологията и клиничното протичане на болковите синдроми. Дадени са насоки за правилното контролиране и лечение на различните видове болка (т. 10 б и 16 – II. 1).

В **монографията „Фибромиалгия”** е представена обзорно болестта с определение, история, критерии за диагноза, епидемиология, етиология и патогенеза, клинични прояви, диференциална диагноза и лечение. Представен е българският опит за лечение на фибромиалгията. С издаването на монографията „Фибромиалгия” се утвърждава за първи път в България приложението на метода „долориметрия“ за оценка на болковия праг, допринася се за използването на тестовете за хронична умора, тревожност и депресия в ревматологията, за въвеждането и лечението на невропатната болка в ревматологията, сравнява се ефекта от лечението с различни медикаменти. Приносите са с практическа насоченост (т. 10 б и 16 – II. 2).

В **монографията „Мускулно-скелетни болкови синдроми”** д-р Решкова участва като съавтор на 8 глави, в които са представени видовете болкови синдроми в ревматологията – етиология, патогенеза, клинична картина и лечение. С издаването на тези монографии се допринася за подробното изследване на болковите синдроми, оценка и приложение на различните медикаменти, описват се методите за поставяне на диагнозата (т. 10 б и 16 – II. 3).

Научно-изследователската дейност на кандидата може да бъде обобщена основно в няколко направления:

1. Болкови синдроми в ревматологията – локални, регионални и дифузни, етиология и лечение на болните с регионални болкови синдроми за лечение на невропатната болка. Приносите се отнасят до правилната оценка на етиологията, клиничните симптоми и лечението на болките в гърба и кръста, диференцирането им от други болкови синдроми в

ревматологията, общата медицина и неврологията (т. 10 б и 16 – III. А. 2, 4, 8, 9, 16; III. Б. 1, IV. 5, 7, 8, 9, 11, 16, 22; V. 3, 4; VIII. А. 3, 11, 13, 31, 34, 37, 38, 41, 53);

2. Диагностика, наблюдение, клинично проследяване и практическо приложение на терапията с инжекционен колаген при остеоартроза и мекотъканни прояви (бурсит). Въвежда се нов вид терапия при лечението на болковите синдроми – мекотъканни и остеоартроза (т. 10 б и 16 – III. А. 1, 5, 6, IV. 10, 11; VIII. А. 2, 4, 5, 8, 13; VIII. Б. 2, 3);

3. Диагностични методики и тестове за оценка на клиничното състояние, протичането и терапията при болни с дифузни болкови синдроми – фибромиалгия, участие на различни етиологични причини за развитие на фибромиалгията (т. 10 б и 16 – III. А. 9, 17; III. Б. 2, 4, 5, IV. 2, 4, 12, 15, 17; V. 2; VIII. А. 37, 28, 30, 51, 52, 55; IX. 1, 3, 5);

4. Оценка на ангажиране на различни органи и систематизиране на лечението при ревматични заболявания – системни заболявания на съединителната тъкан - системен еритематоден лупус, прогресивна системна склероза, при възпалителни ставни болести – псориатичен артрит. Приносът на кандидата включва собствени клинични наблюдения в лечението при неврулупус, оценка на клиничното и имунологично протичане при склеродермия, васкулити, за приложението на имунологичните тестове при склеродермия. Представят се новите терапевтичните подходи при ИББ и СЗСТ (склеродермия). Дават се доказателства с конкретни клинични случаи и лечение с пулс терапията с циклофосфамид, микофенолат мофетил, специфична терапия при склеродермия. С този клиничен опит кандидатът допринася за систематизирана оценка на болните със системни болести в България и правилния подбор на терапия с цел повишаване на продължителността на живота при тези тежки болести. Тези факти са подкрепени и с трудни за диагноза и лечение клинични случаи.

Този клиничен опит на кандидата е включен в издаване на **български консенсус за диагноза и лечение на системна склероза** (т. 10 б и 16 – II. 4, 5, 6, 7; III. А. 7, 10, 12, 18, 23, 28; III. Б. 4, 6; IV. 1, 3, 13, 14, 18, 20; V. 1; VIII. А. 1, 6, 9, 10, 12, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 33, 45, 46; IX. 2, 4);

5. Публикации, свързани с ангажиране на дихателна система при склеродермия, пулмонална артериална хипертония, белодробна фиброза, интерстициална белодробна болест при системни заболявания на съединителната тъкан. Основните приноси са в

откриването и лечението на животозастрашаваща белодробна хипертония и белодробна фиброза (т. 10 б и 16 – II. 4, 5, 7; III. А. 23, 25; IV. 13, 14, 20; VIII. А. 14, 16, 17, 26, 27, 35);

6. Публикации, свързани със сърдечно-съдова система – пулмонална артериална хипертония при системни и възпалителни ревматични заболявания (т. 10 б и 16 – II. 6; III. А. 10; IV. 13, 18; VIII. А. 21, 26, 39, 42, 54);

7. Публикации, свързани с описание на интересни и редки клинични случаи, които могат да послужат в диагностичното и терапевтично поведение при артериит на Такаяшу с туберкулоза, хематологични и ревматологични заболявания, пациенти с васкулитни синдроми, припокриващи заболявания в областта на ревматологията и неврологията. (т. 10 б и 16 – III. А. 11, 12, 13, 14, 15, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 28, 29; VIII. А. 47, 56, 57 от списъка с документи);

8. Публикации, свързани с нови биомаркери за генетично предразположение и клинична активност при системен лупус еритематодес: откриване на маркери за системен лупус, които са ранен показател за оценката на клиничното протичане и лечението на болните със СЛЕ в България (т. 10 б и 16 – III. А. 27; VIII. А. 17, 19, 22, 24, 32, 40, 43, 48, 49, IX. 6, 7);

9. Участие в проучване за оценка на разпространението и вида (активен/латентен) на Ебщайн бар вирус (EBV), цитомегаловирус (CMV) и херпес симплекс вирус (HHV- б) инфекции при болни в България с хронична умора, като част от европейски проект.

Приносът на тази разработка е свързан с откриване на висок процент на активна Ебщайн бар вирус (EBV) инфекция сред пациенти с миалгичен енцефаломиелит (синдром на хронична умора). Резултатите доказват, че EBV е важен фактор за развитието на болестта (т. 10 б и 16 – III. А. 17; III. Б. 4; IV. 13, 18; VIII. А. 23 IX. 1);

10. Текстолингвистика и медицинският текст – участие в написването на монографии – за болка, фибромиалгия и хронични мускулно-скелетни болкови синдроми, специализирани учебни ръководства (т. 10 б и 16 – I, II, V).

Д-р Решкова е член на Българското научно дружество по Ревматология, българското научно дружество по остеопороза и остеоартроза, Световната организация по остеопороза. От 2022 година е в управителния съвет на Българско медицинско дружество по остеопороза, остеоартроза и други ревматични болести.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Направената комплексна оценка на двете кандидатури ми позволява убедено да заявя, че и двамата кандидати д-р **-р Валентина Симеонова Решкова, дмн** и д-р **Нонка Николова Юрукова, дм.** покриват наукометричните изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент" на МФ-СУ Св. Климент Охридски.

Наукометричните данни, научни приноси и цитирания, както и преподавателска дейност на д-р Валентина Симеонова Решкова превъзхождат значително, представените от д-р Нонка Николова Юрукова.

Въз основа на представените за конкурса материали и научни трудове, гореизложения анализ на тяхната значимост, и съдържащите се в тях научни приноси, убедено давам своята **положителна оценка** и препоръчвам на научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на МФ към СУ „Св. Климент Охридски“ за присъждане на академичната длъжност „доцент”, по професионално направление 7.1 Медицина (Вътрешни болести) на кандидата д-р **Валентина Симеонова Решкова, дмн.**

Доц. д-р Катерина Димитрова Витлиянова, дмн

25 август, 2024 г.

София